

1964. dec. 16-31. teljes

60.008

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Bem utca 6-7. Telefon: 100-400, 300-400
A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1964. december 16.

bb 1. fontos politikai művekkel bővült a téli könyvvásár választéka

i tf/tné szb fm

1964. december 16.

rekordforgalmat bonyolítanak le ezekben a napokban a könyvüzletek: a versek, regények kedvelői, az olvasás szerelmesei, a művészetek barátai, öregek - fiatalok nap mint nap figyelik, várják a téli könyvvásár megjelenő új köteteit. a házi könyvtárakat gyarapítókon kívül jelentős összeggel emelik a boltok forgalmát azok is, akik karácsonyi ajándékként könyvvel kedveskednek szeretteiknek.

a téli könyvvásár több mint száz újdonsága sorában most feltűntek a kirakatokban a kossuth kiadó legfrissebb kötetei. olyan fontos kiadványok ezek, amelyek nemcsak a marxista tudományok elméleti művelőinek, filozófusoknak, pártmunkásoknak adnak sok segítséget, hanem többek között a politikai tárgyakból vizsgákra készülő főiskolásoknak, a marxista-leninista egyetem és a munkásakadémiák hallgatóinak.

a napi politikával foglalkozóknak nyújt hasznos tájékoztatást „a lengyel egyesült munkáspárt 4. kongresszusa”, mintegy 250 oldalon ismertette az idén júniusban lezajlott eseményt. tartalmazza wladyslaw gomulka beszédét a lengyel népgazdaság 1966-1970. évi fejlesztési tervéről, zenon kliszko beszámolóját a lemp szervezeti szabályzatának módosításáról, valamint n.v. podgornij, a kongresszuson részt vett szkp delegáció vezetője és az mszmp küldöttséget vezető fock jenő felszólalásának teljes szövegét.

gazdag ismeretanyagot közöl „a nemzetközi munkásmozgalom és a nemzeti felszabadító mozgalom”, című kötet. a moszkvában 1962-ben megjelent tanulmányt meggyesi jános és szabó tamás fordította magyar nyelvre. a kiadvány bemutatja a nemzetközi politikai élet legfontosabb eseményeit a 18. század 60-as éveitől 1917-ig.

/folyt. köv./

bb 1. /fontos politikai... 1. folyt./- szb

vizsgálja az ipari kapitalizmus győzelmének és megszilárdulásának - a 18. század 60-as éveitől 1871-ig tartó - időszakát, majd az ipari kapitalizmus monopólista szakaszba való átmenetének és az imperializmus előretörésének - 1871-től 1917-ig terjedő - korszakát. a szovjetunióban tankönyvként készült kötetet nálunk is jól hasznosíthatják tanulmányaikban a munkásmozgalom történetével foglalkozók, egyetemisták, esti iskolások. a könnyebb eligazodást részletes időszerű táblázat segíti elő.

a „Lenin művei„ sorozatban megjelent a 39. kötet: „füzetek az imperializmusról„ címmel az 1916-ban írt klasszikus Lenini munkának, „az imperializmus mint a kapitalizmus legfelsőbb foká„-nak az előkészítő anyagait tartalmazza.

a nemrég indított „Lenin összes művei„ sorozatának 3. kötetével „a kapitalizmus fejlődése oroszországban„ című tanulmány látott napvilágot. a kötet az 1896-1899-ben született művön kívül ismerteti Lenin „kritikátlan kritiká„-ját is, amely válasz volt az egyik „legális marxistának„ a tanulmány első kiadásáról írott recenziójára.

hasznos tudnivalókat tartalmaz az izléses kivitelezésű pártmunkás zsebnaptár is.

„hol vagytok fiúk?„ címmel, Komáromi Ferenc szerkesztésében megrázó erejű gyűjtemény kerül az olvasók kezébe. a fejezetek valamennyi korosztály számára tanulságos olvasmányok, mint az alcím is mutatja: dokumentumok az amerikai különleges haderőben kém- és diverzáns tevékenységre kiképzett magyar személyekről. a gyűjteményt 1956-ban disszidáltaknak hozzátartozóikhoz küldött leveleiből, fényképeiből és hazatértek elbeszéléseiből állították össze. az írások bemutatják az amerikai zsoldba szegődött magyar fiatalokat, akik közül nem egyet már elért a végzete: egyesek tragikus gyorsasággal pusztultak el, mert nem bírták a különleges haderő speciális kiképzési módszereit, másokat valamelyik indoknál őserdőben végzett a szabadságharcos partizánok fegyvertüze. többségük azonban állandóan bevetésre készen áll az egyesült államok 2 200 külföldi támaszpontjának egyikén. az öt éves kiképzés után leszerelték civil életre is csupán formáság, amelynek bármelyik pillanatban véget vethet az azonnali behívóparancs. a dokumentumok nemcsak a szerencsétlenül eltávozott, vagy elvetemült ellenségévé vált magyar fiatalok sorsát írják le, hanem bepillantást engednek az amerikai militaristáknak az emberiség elleni bűnös üzemelbe is. /mti/

- 2 -

Mla

bb 2. a sae-paulói

1 fe/tm-lm zs

1964. december 16.

„Március 15., elnevezésű magyar egyesület a közelmúltban nagy sikerrel mutatta be a két féltűző a pokolban című magyar játékfilmet. /mti/

bb 3. nyolcezer hektóliter tibolddaróci borból készült pezsgő

vid ká/sk-lm bs

1964. december 16.

a délborsodi borvidék egyik jellegzetes bortermő körzetében, tibolddaróc környékén kiforrt az idei termés és megkezdték a pezsgőkészítésre használt új borok fejtését. tibolddarócon és környékén, - kácson, tardon, bükkábrányban - termelt borok jellegzetessége a magas savtartalom, ezért kiválóan alkalmasak pezsgő-alapanyagnak. az itteni termést a századforduló óta erre a célra vásárolják fel.

a tokajhegyaljai állami pincegazdaság tibolddaróci telepe a termelőszövetkezetektől és az egyéni szőlőtermelőktől az idén több mint 8000 hektóliter pezsgő-alapanyagot vásárolt fel szerződéses alapon. a borokat pihentetés és újabb fejtés után a budafoki pezsgőkészítő üzembe szállítják. /mti/

bb 5. korai saláta az ünnepi asztalokra

vid ká/sk-lm bs

1964. december 16.

a ráckevei árpád termelőszövetkezet üvegházában tavaszi kép fogadja a látogatókat: zöldell, bokrosodik a saláta, palántázzák a paradicsomot és a paprikát. a kertészek gondosan felkészültek a szezonra. a szépen fejlődő salátából a karácsonyi ünnepekre 10 000 fejet küldenek a fővárosba, s február táján tovább 240 000-öt szednek fel. korai paprikából 250 000 darabot, korai paradicsomból pedig mintegy 50 mázsát küldenek március-áprilisban az üzletekbe. /mti/

- -

3

- -

Mla

bb 4. javuló üzemegészségügyi ellátás kispesten - fejlesztik a belváros üzlethálózatát

1 hi/sk szb zs

1964. december 16.

az utóbbi napokban több jelentős helyi feladattal foglalkoztak a kerületi tanácsok végrehajtó bizottságai.

a 19. kerületben például megvizsgálták a nagyobb kispesti üzemek egészségügyi helyzetét. a vörös csillag traktorgyárban a porártalom csökkentésére tett intézkedések hatását tanulmányozták. a szilikózis megelőzésére a szürke- és az acélporok között korszerű elszívóberendezést szereltek fel, az öntvénytisztításnál zártrendszerű gépek alkalmazásával csökkentették a levegő-szennyeződést, s más részlegekben is javították a munkakörülményeket. ennek eredményeként csökkent a szilikózis-megbetegedések száma, s ebben az évben - bár mintegy 1300 munkás vett részt szűrővizsgálaton - egyetlen új megbetegedés sem fordult elő. az üzemegészségügyi helyzet javulását mutatja az is, hogy a balesetet szenvedettek átlagos gyógyulási ideje a két évvel ezelőtti 14 napról 12 napra csökkent. jó eredmények jelzik az üzemegészségügy fejlődését a gránit csiszolókorong és kőedénygyárban is, amelynek teljes felújítását tavaly fejezték be. a korszerűsítés, a technológiák tökéletesítésével nagymértékben csökkent a porszennyeződés, s a felújítás óta itt sem fordul elő szilikózis-megbetegedés.

az 5. kerületben a vendéglátóipar fejlesztése szerepelt a napirenden. a terv szerint a szent istván köruton levő, korszerűtlen - berlin falatozó helyén vitamin néven önkiszolgáló éttermet létesítenek, a mellette levő volt ofotért-bolt helyiségeinek hozzászátolásával. az új egység honvéd urcai részén kis sörözőt alakítanak ki. az étterem előreláthatólag április 4-én nyílik meg. a belvárosi kávéház helyiségeiben jelentős átalakításokat kezdtek. a szabadsajtó uti épületszárny földszintjén ugynevezett café-hallt alakítanak ki; a bár megmarad a régi helyén, az emeleten a szabó ervin könyvtárral közösen folyóiratolvasótermet létesítenek. az átalakított kávéházat előreláthatólag február végén nyitják meg. /mti/

- 4 -

Mh

bb 6. hazalátogatnak az ausztráliai budapest futballklub tagjai

1 fe/tm-lm zs

1964. december 16.

az ausztráliai sidneyben működő budapest futballklub értesítette a magyar világszövetséget, hogy a klubtagok egy csoportja az ünnepekre ellátogat az ő hazába. a vendégek december 21-én érkeznek magyarországra, s előreláthatólag az újévet is itthoni ismerősök, rokonok, régi barátok körében köszöntik. /mti/

--

bb 7. családlátogatás az elsőéves egyetemistáknál

1 fete/tm-lm zs

1964. december 16.

az építőipari és közlekedési műszaki egyetem rektori tanácsa legutóbbi ülésén azzal foglalkozott, milyen feladatok várnak az elsőéves hallgatók osztályfőnökeire. a tanács felhívta az osztályfőnöki teendőket is ellátó egyetemi oktatókat: vegyenek részt a tanulókörök gyakorlati foglalkozásain, az eddigénél is fokozottabb figyelemmel kísérjék az elsőévesek évközi tanulmányi munkáját, emberi magatartását s ha szükséges, keressék fel diákjaikat családjuk körében, vagy a kollégiumban. /mti/

--

bb 8. harminc dekás narancsok szegeden

vid ká/sk-lm bs

1964. december 16.

ismét terem a szegedi tudományegyetem botanikus kertjének hatalmas narancsfája. tavaly ilyenkor is roskadozott a gyümölcsöktől, ágait fel kellett kötözni, nehogy letörjenek, s most még nagyobb termést hozott. száznál is több sárgára érett narancs díszíti a terabélyes, dustombu, 26 éves fát. az átlagosan 30 dekás, egészséges gyümölcsök nagyságban, ízletességben felülmúlják a földközi-tenger partjairól hozzánk érkező narancsot. /mti/

- 5 -

Mh

bb 9. egy nap alatt már 1,600.000 köbméter gázt is adhat a gáz-
művek

i nbj/hné/m/vg

1964. december 16.

a gázművek felkészült arra, hogy karácsony előtt és egész té-
len minden körülmények között kielégítse a lakosság igényét.

a fővárosi tanács közmű- és szolgáltatási igazgatóságának in-
tézkedésére a gázművek három hónapra elegendő tartalékszenet tá-
rolt obudán. az órszentmiklósi gázlencsében 7 millió köbméter föld-
gázt tárolnak, amit szükség esetén a legrövidebb időn belül megcsa-
polhatnak, s a földgázt, gyorsan átalakíthatják városi gázzá. ha
nagy az igény, dunaujváros naponta 400.000 köbméter gázt küldhet
budapestnek. tavaly csúcsidőben néhány napig naponta 1,500.000
köbméter gázt adott a gázművek, az idén 24 óra alatt már 1,600.000
köbméter gázt is fogyaszthat a főváros.

az óbudai gázgyárban hamarosan egy új, nagyteljesítményű komp-
resszort is felszerelnek, s így majdnem az egész főváros terüle-
tén megjavul a gáznyomás. megerősítették a hibaelhárító szolgálatot
is, hogy az esetleges csőtöréseket egy-két órán belül kijavíthassák.
/mti/

bb 10. sikeres esztendőzt zárt a néphadsereg művészegyüttese - gaz-
dag program az új évre

i vt/tm/m/zs

1964. december 16.

eredményekben gazdag évet zár az idén a néphadsereg vörös csill-
lag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese: műsoraikat budapes-
ten és vidéken több mint negyedmillióan nézték meg. a tervek sze-
rint a jövő évben az ideinél is gazdagabb programot bonyolít le az
együttes. budapest felszabadulásának ünnepe alkalmából bemutatják
juhász frigyos - kövesdi jános szövegére írt - új kantátáját, az
„Ifjak éneké,-t. színpadra visznek egy új oratórikus táncjáté-
kot, amelynek témáját a felszabadulás adja. a táncjáték zenéjét
kincses ferenc írta, koreográfiáját vadasi tiber állította össze.

egy másik összeállításban az elmúlt két évtized legsikeresebb
dalait, zeneszámaikat hallhatja majd a közönség az együttes kóru-
sának, szimfónikus zenekarának és szólistáinak tolmácsolásában.
hasonló jellegű műsorral lépnek színpadra önálló előadáson az éne-
kes és hangszeres szólisták is.

/folyt.köv./

8. 10/-n

-6-

L

bb 10. /sikeres ... 1. folyt./ m

a szintársulat jövő évi bemutatói között szerepel bárány ta-
más: farkasok című kétrészes drámája, amely a rákóczi szabadság-
harc idején játszódik. műsoron szerepel ezen kívül örsi ferenc:
a kapitány című kétrészes drámája is, amely a szovjet parlamen-
tereknek állít emléket.

a jövő évi műsorterv éraakessége, hogy az együttes vidéki ven-
dég szerepléseire a legtöbb városban, községben a felszabadulási
évforduló időpontjában kerül sor. így a katonaművészek sokhelyütt
a helyi ünnepek keretében lépnek a közönség elé.

az együttes a tervek szerint a jövő évben is szerepel külföl-
dön. tavasszal a német demokratikus köztársaságban tesznek körutat,
nyáron pedig a szovjetunióban mutatják be műsorukat. a vendégsze-
replések viszenzásaként a magyar közönség jövőre ismét láthatja
a világhírű szovjet alekszandrov együttest, valamint az ndk
nemzeti néphadseregének központi művészegyüttesét. /mti/

bb 11. dr. doktor sándor pályázat felszabadulásunk 20. évforduló-
jára

vid/j/m/fm

1964. december 16.

a pécsi városi művelődési ház az idén is pályázatot hirdetett
sándor emlékére. az 1965-re kiírt emlékpályázat három témakört
foglalt magában. „így kezdődött, címmel a pécsi munkásmozgalom
kezdetét 1890-ig bezárólag dolgozzák fel a pályázók. „miről be-
szélnék a pécsi munkásmozgalom tárgyi emlékei, címmel a pécsi
munkásmozgalom történetéhez kapcsolódó épületek, gyülekezési he-
lyek, fényképek leírásával, továbbá a pécsi munkásmozgalom törté-
netének valamely jellemző mozzanat feldolgozásával lehet pályáz-
ni. a dolgozatok beküldésének határideje 1965. február 1., az ered-
ményhirdetésre és a pályadíjak átadására április 3-án
kerül sor /mti/

8. 15/-n

-7-

L

bb 12. „előzetes bekapcsolási engedélyeket,, adnak ki propán-bután gáz használatára

1 szf/sk/m/vg

1964. december 16.

a hajduszoboszlói földgázmező most épülő gázolin-telepe egyebek között nagymennyiségű propán-bután gázt is előállít majd. ez újabb nagy tömegek bekapcsolását teszi lehetővé a palackos gáz fogyasztásába. a fogyasztói kör bővítésének előkészítését már most megkezdik „előzetes bekapcsolási engedélyek,, kiadása formájában.

az előzetes bekapcsolási engedély azt jelenti, hogy hozzákezdenek vizsgálni több tízezer fogyasztó-jelölnél vajon lakásuk és már beszerzett tüzhelyük műszakilag megfelel-e a propán-bután tüzelés követelményeinek. a vizsgálat során kioktatják őket a palackos gáz használatára is. az így felülvizsgált és előbekapcsolási engedély birtokába jutott fogyasztó-jelöltek azután azonnal megkapják az első palack gázt, amint hajduszoboszlón megkezdődik a propán-bután termelés.

az előengedélyek kiadása úgy történik, hogy a tanácsok a gzigénylők közül - mint eddig is - kiválasztják azokat, akiknél elsősorban indokolt a propán-bután használat engedélyezése. közülük azonban egyelőre csak azok kapják meg az előbekapcsolási engedélyt, akik vállalják, hogy a gáztüzhelyet, vagy rezsót már most beszerzik. ez azt is jelenti, hogy csak annyi háztartásnak adhatnak ki előengedélyt, ahányat el tudnak látni gáztüzhellyel és gázpalackkal. az országos kőolaj- és gázipari tröszt egyelőre 50.000 engedély kiadását biztosította a tanácsoknak. ha lehetőség nyílik a gáztüzhely-import növelésére és a palackgyártás fokozására, úgy a jövő év folyamán újabb 50.000-100.000 előbekapcsolási engedélyt adnak ki.

a hajduszoboszlói gázolin-telep a terv szerint 1966 első negyedében kezdi meg működését, az előzetes bekapcsolási engedélyek tehát tulajdonképpen majd akkor változhatnak tényleges gázhasználati engedélyé. a nehézipari minisztérium azonban tárgyalásokat kezdett a telep építkezésének meggyorsítására az építésügyi minisztériummal. ha a tárgyalások eredményesek lesznek, esetleg már 1965 második felében megkezdhetik a propán-bután gáz szolgáltatást, az „előbekapcsolt,, fogyasztóknak. a hajduszoboszlói telep üzembehelyezése lehetővé teszi majd azt is, hogy fokozatosan palackos gázhoz jussanak egyes vendéglők, üzemi konyhák és ipari üzemek is./mtl/

...

le

8.20/-n

-8-

vbb 15. óvjuk meg a tél kártételaitól a mezőgazdasági gépeket - a mezosz elnökség és a földművelésügyi miniszter együttes felhívása a mezőgazdaság dolgozóihoz

1 kz vm ká

1964. december 16.

a mezőgazdasági termelő üzemek gépállományának értékét milliárdokban lehet kifejezni. elsőrendűen fontos tehát, hogy e hatalmas értéket mindenütt a lehető leggondosabban óvják azoktól a károktól, amelyeket a téli időjárás - a hó, a fagy és a nedvesség - tehet benne.

a mezőgazdasági és erdészeti dolgozók szakszervezetének elnöksége, valamint a földművelésügyi miniszter ezzel kapcsolatban kiadott együttes felhívása hangsúlyozza, hogy az üzemek illetékes vezetői gondoskodjanak a gépek szakszerű tárolásáról, ellenőrizzék a munkahelyről történő beszállításukat. a későbbi viták elkerülése végett a gépeket - külön darabot képező tartozékaikkal együtt - leltár szerint kell átvenni a vezetőktől. feltétlenül szükséges, hogy a gépek a tárolás előtt műszaki vizsgálaton essenek át. ehhez lehetőleg vegyék igénybe a gép-és gépjavító állomások szakembereit. a kényesebb szerkezetű, nagyértékű, vagy faanyagból készített gépeket - a gabonakombájnokokat, a cséplő- a magtisztító- és arató gépeket - minden körülmények között fedél alatt kell tárolni. szükség esetén - bérleti díj ellenében - háztáji pajtákot, vagy más alkalmas helyiségeket is vegyenek igénybe a célra. a szakszerű géptárolás elősegítése érdekében a megyei tanácsok mezőgazdasági osztályai gondoskodjanak arról, hogy a legjobb gépudvarokkal rendelkező termelőszövetkezetek és állami gazdaságok tapasztalatai széleskörűen elterjedjenek. a gép- és gépjavító állomások vezetői és dolgozói - a javítási és karbantartási munkákon felül - nyújtsanak sokoldalú segítséget a termelőszövetkezetek gépudvarainak kialakításához, a gépek téli tárolásra való előkészítéséhez, s általában a szakszerű tárolás megszervezéséhez./mtl/

...

bb 16. „fiatalítják,, a csongrádi ősgyepet

vid ká sk vm

1964. december 16.

a déltájföldi mezőgazdasági kísérleti intézet tisztagu kollektívája uttörő munkát végzett: elkészítette a csongrád megyei ősgyepék hasznosítási tervét. németh józsef és fazekas lajos kutatók irányításával csaknem 30.000 hold olyan területet térképeztek fel, amely teljesen elgyomosodott, alig használható fütermést ad. a munkaterv részletes javaslatokat, pontos agrotechnikai leírást tartalmaz a gyenge minőségű legelők „fiatalítására,, a mintegy 50 termelőszövetkezetet és csoportot érintő tervet már megkapták a közös gazdaságok. a javaslat alátámasztására nagyüzemi bemutató kísérleteket is folytattak az idén.

/folyt. köv./

le

8.40/-n

-9-

945
P

bb 16., fiatalítják, 1. folyt./vm

ezereháromszáz hold szódás gyepen alkalmaztak műtrágyázást, s ennek eredményeképpen már az első évben négy-öt mázsáról tíz mázsa fölé emelkedett a holdankénti szénatermés. az eddigi kísérletek szerint egy mázsa pétisó felhasználása ötmázsás hozam növekedéssel jár. a tudományos kutatók segítségét örömmel fogadták a közös gazdaságok, s 1965-ben 6000 hold déltárföldi ősgyepet frissítanak fel. így - szerény számítások szerint - 300 vagonnal több jóminőségű szénát nyernek a takarmányban meglehetősen szegény vidéken./mti/

bb 17. tizenegy veszprém megyei tisz-ben vezették be a karbamiddal dúsított siló etetését - tudományos kutató ellenőrzi az új takarmányozási módszert

vid ká sk vm

1964. december 16.

az állattenyésztő mezőgazdasági üzemekben minden évben, főleg a téli hónapokban sok nehézséget okoz a kellő mennyiségű fehérjédús takarmány beszerzése. a hazai és nemzetközi viszonylatban egyaránt különböző eljárásokat dolgoztak ki a fehérje pótlására, s ezek közül a legeredményesebbnek a karbamiddal történő dúsítás bizonyult. bobék józsef tudományos kutató, a kaposvári felsőfoku technikum munkatársának kísérleti tapasztalatai alapján és ellenőrzésével ezekben a hetekben 11 veszprém megyei közös gazdaságban kezdték meg a karbamiddos siló etetését. a zalaerdői közös gazdaságban, ahol már szeptemberben bevezették az új módszert, tehemenként 4-5 deciliterrel emelkedett a napi tejhozam./mti/

bb 18. megyei népi gyűttest alakítanak szabolcsban

vid j vm fm

1964. december 16.

szabolcs-szatmár megye gazdag népi hagyományainak feldolgozására és művészi tolmácsolására megyei népi gyűttest alakítanak nyíregyházán. a józsef attila művelődési házban működő 60 tagú vegyeskart és 30 tagú táncsoprotot további 20 énekkari taggal és 8-10 tagú népi zenekarral bővítik. a körülbelül 120 tagú megyei népi gyűttest szervezését megkezdték./mti/

9.05/-n

-10-

gh
Re'

bb 13. gyorsítják a munkát a házgyár építői

1 sb/sk/m/vg

1964. december 16.

a „c„ jelű központi üzemcsarnok átadását követően már tető alá került az óbudai házgyár második új építménye, az étteremmel és konyhával ellátott igazgatási épület. a 31-es építőipari vállalat dolgozói most meggyorsítják a munkát, mert már csak alig kilenc hónap maradt hátra a próbatermelés megindításáig. ezért úgy készítették fel a tölre a munkahelyeket, hogy a hideg ne zavarhassa a betonozást és a jelenlegi munkásgárdának mintegy másfélszeresét tudják foglalkoztatni. többek között 24 termoventillátorral fűtik a központi üzemcsarnokot és öt kazán ad meleget, gőzt a betonozáshoz, a fűtéshez.

az építők megkezdték az egyik legfontosabb üzem, a betongyár-egység alapozását. december végére elkészül az alap és a fal építésére már különleges védőburrok alatt kerül sor. majdnem 7 emelet magas lesz ez a burkolat, amelyet állványból, nádpallóból és ponyvából emelnek a csaknem 250 négyzetméteres alapterületű építmény fölé. így a legnagyobb hidegben sem kell leállítani a munkát és március végéig tető alá kerülhet a betongyár. a két nagy és nyolc kis adalékanyag-silóval ellátott betonüzem évente mintegy 50.000 köbméter betont ad majd a „c„ csarnoknak, ahol a szovjet gépsorok 1800 lakás fetelemét készítik el. megkezdtek már a kavicsosztályozó üzem alapozását és a 150 méter hosszú tárolótér darupályáinak, továbbá egy új kazánháznak a munkálatait is. rövidesen újabb 100 munkással erősítik meg az építkezést, hogy 1965. szeptember 1-ig befejezzék a munkát és sor kerülhessen a próbagyártásra is./mti/

bb 14. az üzletek aranyvasárnapi nyitvatartása

1 kf/tné/m/vg

1964. december 16.

a fővárosi tanács kereskedelmi osztálya közli a vásárlókkal, hogy a főútvonalakon, a közlekedési gócpontokban, valamint a külső kerületek kereskedelmi központjaiban lévő iparcikk üzletek, könyvesboltok és áruházak december 19-én szombaton a szokásos nyitástól este 18 óráig, december 20-án aranyvasárnap pedig 10 órától 18 óráig nyitva tartanak./mti/

9.33/-n

-11-

10-
P4

bb 19. „kapos felől fúj a szél,, című műsorával farsang idején mutatkozik be a kaposszentjakabi cigányegyüttes

vid j vm fm

1964. december 16.

a somogy megyei kaposszentjakabon élő többszáz cigánycsalád fiataljai művészegyüttest alakítottak. tagjai a községi művelődési házban készülnek az első nyilvános szereplésre. csikvár józsef koreográfus színpadra dolgozta fel a kapos menti cigányszokásokat és folklórányagot s azt „kapos felől fúj a szél,, címmel adják majd elő. a tehetséges fiatalokból álló együttes farsang idején mutatkozik be a közönségnek és a hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából megrendezendő kulturális seregszemlén is bemutatják műsorukat./mti/

bb 20. gépesítik a műszaki tervezés tömegmunkáit

i sb sk vm vg

1964. december 16.

az általános épülettervező vállalat műszaki vezetői a tervezés leggyakoribb, tömegjellegű feladatainak gépesítésével könnyítik a mérnökök munkáját. a tervdokumentációk sokezer költségvetési tételének kiírása és kiszámítása a leglélektelőbb munka, pedig nemcsak számítási, hanem műszaki feladat is. a korábbi kísérletek alapján azonban most már megkezdték a költségvetések gépesített feldolgozását. eddig rendszerint 4-6 hétig tartott egy-egy épület költségvetésének elkészítése. most különleges számlázógéppel dolgoznak és így a munka egyharmadát megtakarítják. a jövő év elején azonban az ém számítástechnikai vállalat közreműködésével tovább gyorsítják ezt a módszert.

januártól már nemcsak a költségvetést, hanem a fűtőberendezések tervezőinek egyik tömegmunkáját, a hővesztésszámítást is gépesítik a különleges számlázó berendezéssel. az így kapott adatok mutatják meg, hogy télen milyen gyorsan hűlnek ki az épületek helyiségei. ennek alapján tehát már viszonylag könnyen kiszámítja a tervező, milyen fűtőberendezéssel és mennyi meleget kell fejleszteni az egyenletes 18 fokos hőmérséklet elérésére. jelenleg két számlázógépet használnak a tervezők, s a jövő év elején újabb két berendezést szerelnek fel. így lehetőség nyílik arra, hogy egyszerűsítsék a vállalat saját adminisztrációs ügyvitelét és gépesítsék a különböző felettes szervek és az országos központok részére végzett műszaki adatszolgáltatási rendszert is./mti/

9.40/-n

10-
P.c

-12-

bb 24. huszonnégy általános iskola felnőtt tagozatán vezették be az ipari és mezőgazdasági szakmunkásképzést borsod megyében

vid/j/m/fm

1964. december 16.

borsod megyében az őszi hónapokban több mint 11.000 ipari és mezőgazdasági dolgozó határozta el, hogy munkája mellett elvégzi az általános iskola 7. és 8. osztályát. a továbbtanuló felnőttek között azonban nagy számban akad olyan, akiknek még nincs szakmája. ezért a tanács művelődésügyi osztályának kezdeményezésére az idén először 24 általános iskolában az előírt tananyagon kívül különböző szakmákkal is megismerkedhetnek a dolgozók. így például ózdon, farkaslyukon vajúr és segédvájárképzés, kazincbarcikán a borsodi vegyikombinát kihelyezett osztályában vegyipari, alsószolcán építőipari, tiszakarácson, kenézlőn, vajdácskán és szentistvánban pedig a felnőttoktatás keretében mezőgazdasági szakmunkásképzés is folyik. ezekben az iskolákban - mérnökök és kiváló oktatók segítségével - több mint ötszázan sajátítják el a választott szakma alapismeretét, és ezek a dolgozók a nyolc osztály elvégzése után az előírt időnél hamarabb tehetnek szakmunkásvizsgát.

a felnőttoktatás tartalmi színvonalának emelésére most hasznos javaslatot valósítottak meg. járásoként 3-3 általános iskolában a különböző szaktárgyakból bemutató órákat tartanak. ezekre meghívják a környező községek felnőttoktatással foglalkozó szakpedagógusait. a bemutató órák után közösen beszélnek meg a tapasztalatokat, a módszertani kérdéseket és a további feladatokat. eddig Kazincbarcikán, Szerencsen, Ózdon és Tokajban rendeztek ilyen tapasztalatcserét, és az ott elhangzott tanácsokat már több iskolában hasznosítják a felnőttoktatásban. /mti/

bb 26. korszerű gépkocsi- és motorjavító állomás épül Keszthelyen

vid/tné/m/szf

1964. december 16.

Keszthelyen építik fel az ország egyik legkorszerűbb gépkocsi és motorjavító állomását. a tervek már elkészültek, a napokban hozzáláttak a tereprendezéshez, tavasszal pedig megkezdődik az építkezés. a kilenc millió forintos beruházással épülő üzem évente 6000-8000 gépkocsi fogadására lesz alkalmas. az állomáson korszerű szerelő csarnok épül, ahol gépesített segédberendezésekkel gyorsan javítják a motorokat. kényelmes váróhelyiségről és újíférről is gondoskodnak./mti/

9.44/-n

10-
P.c

-13-

bb 25. modern kerámiák készülnek a hódmezővásárhelyi majolikagyárban

vid/tné/m/szf

1964. december 16.

a hódmezővásárhelyi majolikagyárban évtizedekig a miskakancsókhoz, furfangos kancsókhoz hasonló, népi motívumokkal díszített hagyományos disztárgyakat, edényeket gyártottak. az utóbbi években azonban mind több modernformájú disztárgy és használati eszköz kerül ki az üzemből, elsősorban végvári gyula és fekete jános tervező iparművészek alkotásaként. az idén hatvan új műüket fogadta el a zsűri. már gyártják az újformájú, vörösfekete mázsa kávégyűjtőedénnyel kiegészített fekete kávé készletet. egyes tárgyak díszítésére új technológiai módszert dolgoztak ki. új technológiával készül a modernvonalú, matt-mázás hengerváza. ezeknek vasoxidos festékébe olyan anyagot kevernek, amelynek hatására kiégetéskor a festék felforr, buborékot képez. a modern minták akkor keletkeznek, amikor a buborékok elpukkannak. /mti/

bb 27. új gőzfejlesztő kazán az ózdi kohászatban

vid/lk/m/ki

1964. december 16.

az ózdi kohászati üzemekben eddig az áramfejlesztő berendezések teljesítményét nem tudták kihasználni, mert nem állott rendelkezésre elegendő mennyiségű gőz. ezért új, nagyobb teljesítményű gőzfejlesztő kazánt építettek több mint 40 millió forint költséggel. a porszén és kohógáz tüzelésű kazán elkészült és megkezdték a tűzálló falazat szárítását. a jövő évtől üzemelő berendezéssel óránként negyvennégy tonna, négyszázhuszonöt fokos gőzt állítanak elő és ez lehetőséget nyújt a gyár áramfejlesztő gépeinek teljes kihasználására. így évente ötvenhatezer megawatt villamosenergiával termelnek majd többet a gyár erőművében. az új kazán munkájával jelentősen csökken majd az országos hálózathoz igénybevett árammennyiség, sőt alkalomszerűen, az üzemek időnkénti kevesebb fogyasztása esetén, az országos szükségletre is adhatnak villamosenergiát. /mti/

9.50/-n

-14-

10 -
P.

bb 23. meghonosodott a dunántúlon a pulyka

vid/ká/sk/m

1964. december 16.

a pulyka meghonosodott a dunántúli megyékben is: baranyában kerekén másfélszázéret neveltek fel az idén. a pulyka igazi hazája eddig a nagykiterjedésű alföldi tanyavilág volt, ahol kedvére járhatott és bőséges táplálékot talált. az utóbbi években - a több ezer holdas, nagyüzemi gazdaságok kialakulásával - a dunántúli falvakban is létrejöttek a feltételei az izletes húsú, nagytestű szárnyasállat tartásának. baranyában 24 termelőszövetkezetben nevelnek már pulykát, és egyházasközön, Lippón, mágoacson, siklóson a tízezret is meghaladja az állomány létszáma. ezekben a hetekben 140.000 - átlag öt kilósra hizlatt - pulykát adnak el a szövetkezeti gazdaságok.

eddig a pulykatojás, illetve a napospulyka jelentős részét az alföldről - főleg békés, pest és szolnok megyéből - „importálták”, a baranyai gazdaságok. a továbbtenyésztésre alkalmas pulykákat most nem küldik hízóba, hanem törzsállományt alakítanak ki belőlük. jövőre legalább 5000 tojópulykájuk lesz a megye termelőszövetkezeteinek. /mti/

bb 28. televízió és csempekályha a „kivánságlistán”, - gazdag árukészlet a zárszámadási vásárokon békés megyében

vid/ká/sk/m

1964. december 16.

békés megye földművesszövetkezetei készülnek a termelőszövetkezeti zárszámadásokra. gondoskodnak arról, hogy a lakosság helyben megvásárolhassa a szükséges iparcikkeket, ezért ugynevezett „kivánságlistát”, fektetnek fel és az igényeknek megfelelően szerzik be az árut. a mezőkovácsházi járásban - ahol legmagasabb a termelőszövetkezeti tagok átlagjövedelme - a televízió, a csempekályha és a modern buter szerepel a „kivánságlista”, élén.

a megye földművesszövetkezetei a tavalyinál harmincmillió forinttal nagyobb értékű árut kínálnak a zárszámadások idején 30 helyen vásárt rendeznek, hogy a tanyavilág és a városoktól távol eső falvak lakói is beszerezhessék mindazt, amire szükségük van. /mti/

9.55/-n

-15-

10 -
P.

bb 21. miniatűr kovácsműhely

vid tné vm szf

1964. december 16.

domján imre, pápai kovácsmester szerelmese szakmájának, négy évtizede napi munkáján kívül is a kovácsmesterséggel kapcsolatos problémákkal bibelődik. szenvedélyesen kutatja, hogyan lehetne jobban gépesíteni a kisipari munkát úgy, hogy a falusi műhelyek, kisüzemek minél gazdaságosabban dolgozhassanak. ujitásai és gépesítési elképzelései kiváltották a szakemberek elismerését.

domján imre most elkészítette az ideális kisipari kovácsműhely maketját és a miniatűr műhelyben összegyezte gazdag szakmai tapasztalatát. az íróasztalnagyságu „kisüzem”, csaknem valamennyi részlege valamilyen gépi szerkezettel működik. az ügyes szerkezetek lehetőség szerint kiküszöbölik a fárasztó fizikai munkát. a miniatűr kovácsműhelyt, amelyet egy lakatosrészleggel kombinált, kiállításon is bemutatják./mti/

bb 22. szilvágombóc terven felül - a békéscsabai hűtőházban

vid tné vm szf

1964. december 16.

a békéscsabai korszerű hűtőházban télen is nagy a sürgés-forgás. az országos baromfiipari vállalat békéscsabai gyáregységéből ide hordják az exportra feldolgozott hizott libát, kacsát, pulykát és egyéb baromfifélét.

sajátkészítésű mirelit áruból is sokat szállít a hűtőház hazai és külföldi fogyasztásra. csupán gyorsfagyasztott gyümölcsből és zöldségből a tervezett 240 vagon helyett 300 vagonnal ad át a bel- és külkereskedelemnek. jelenleg spárga és karfiolos vegyes főzeléket mályhütenek, ezenkívül terven felül hozzáálltak izletes szilvágombóc készítéséhez. a szilvágombóc hazai fogyasztásra készül./mti/

bb 29. traktorvezetést tanulnak a szabolcsi fiatalok

vid ká sk vm

1964. december 16.

szabolcs-szatmár megye 30 állami gazdaságában és gépállomásán 1250 termelőszövetkezeti tag ült padokba, hogy a téli időszakban, március elejéig megtanulják a mezőgazdasági gépkezelés és szerelés mesterségét. a traktoros jelöltek zöme fiatal, 18-30 év közötti. több százan az iparból tértek haza falujukba. szamoszegen, ahonnan korábban 150-en jártak dolgozni - hétről-hétre az ország különböző tájaira, iparvidékeire, 100-an jelentkeztek a traktoros-képző iskolába. a traktoros jelölteket szabolcs-szatmár megye legjobb oktatói tanítják, hetenként 30 órán át./mti/

10.00/-n

11. P

-16-

bb 30. avarkori temető, kora vaskori lakótelep nyomai a tiszta mentén

vid j vm fm

1964. december 16.

szolnok, hajdu és havas megye, valamint a magyar nemzeti múzeum régészei fél éve kezdték meg a tudományos régészeti feltáró munkát a tiszta mentén, azon a helyen, ahová majd a második tiszai vízlépcsőt építik. a régészeti expedíciók munkáját - az idei program befejeztével - összegyezték és a leleteket kiállításon mutatták be a szolnoki damjanich jános múzeumban. abádszalók környékéről apró, szürke cseréptörésedékek, koravaskori lakótelep emlékei, tiszafüredről kőnépső bronzkori temető leletei kerültek elő. ötven sírból százötvennél több tárgyat hoztak felszínre a muzeológusok. kisköre határában 250 sírből álló avarkori temetőt tártak fel ebben az évben. a feltárást tavasszal folytatják./mti/

bb 31. új típusú rezgő olló a győri célgépgyárban

vid tné vm szf

1964. december 16.

a szerszámgépipari művek győri célgépgyárának egyik legkeresettebb terméke a rezgő olló. az elmúlt években mintegy százat adtak el belőle a különböző ipari üzemeknek lemezek megmunkálásához. ilyen gépeket használnak többek között a wilhelm pieck járműipari művekben, az ikarusz gyárban, a ganz-mávgában.

most elkészült az új prototípus, melyet az eddigi tapasztalatok alapján fejlesztettek ki. a korszerűsített rezgő ollót ellátták másoló-berendezéssel és olyan tartozékokkal, amelyekkel nemcsak az öt milliméterig terjedő vastagságu lemez vágásához, hanem egyéb műveletekhez, mint domborítás, peremezéshez, bordázáshoz, lyukasztáshoz is használhatják. a termelékeny gép szakemberek véleménye szerint egyenértékű a svéd, a svájci, vagy olasz rezgő ollókkal, tehát eléri a világszínvonalat. a kgst-hez tartozó országokban export lehetőségre is számítanak. a győri célgépgyár felkészült arra, hogy az új típusból jövőre elkészíti a 25 példányból álló első sorozatot./mti/

bb 32. zalaegerszegen építik fel az ország egyik legkorszerűbb kisáruházát

vid tné vm szf

1964. december 16.

az eddig épített szupermarketok tapasztalatai alapján a zalaegerszegi tervező iroda munkatársai elkészítették a zalaegerszegi újváros első üzletházának a terveit. az építők szerint az ország egyik legkorszerűbb kisáruháza lesz a zalaegerszegi szupermarket. a mintegy három millió forintos költséggel épülő kisáruház építési munkái megkezdődtek. a jövő évben nyitják meg./mti/

10.05/-n

11. P

-17-

bb 33. kigyulladt a soroksári uton egy gabonaraktár

tm/m

1964. december 16.

Szerdán hajnalban 4 órakor kigyulladt a 9. kerület, soroksári ut 24 szám alatt lévő gabonatrószát 1. számú telepének 7. számú raktára.

A raktárban gabonát, korpát és lisztet tároltak. A tűz oltásához nagy számú tűzoltó-egység vonult ki és a tűz egy részét már sikerült eloltani, illetve lokalizálni. A tűz végleges eloltása, valamint az anyagi kár felmérése folyamatban van./mti/

...

v

vbb 34. kétnapos ankét kezdődött a villamosmotorok hajtásának automatizálásáról

t tz tm vm ki

1964. december 16.

Az ipar legkülönbözőbb területein dolgozó villamos hajtómotorok és kapcsoló, valamint irányító berendezések automatizálásának kérdéseiről szerdán reggel kétnapos tanácskozás kezdődött a technika házában. Mivel ezek a berendezések használják fel a hazánkban termelt összes villamosenergiának körülbelül 60 százalékát, automatizálásuk előnyös következményei a népgazdaság igen széles területén érvényesülhetnek. Ez az oka annak, hogy a következő években az automatizálás terén rohamos fejlődésre van kilátás.

Az egész világot tekintve, az automatizálás már az elmúlt másfél évtizedben is körülbelül három és félszer olyan gyorsan terjedt, mint a gépesítés - 15 év alatt 18-szoros fejlődésen ment keresztül - ami automatizáltságunknak pedig 1980-ig a mainak körülbelül 20-szorosára kell növekednie.

A fejlődésnek ez a szinte példátlan arányu perspektívája indokolja, hogy csaknem 300 kutató, fejlesztő, tervező, kivitelező és üzemeltető szakember gyűlt össze a gépipari tudományos egyesület és a magyar elektrotechnikai egyesület közös ankétjának megnyitására.

Dr. Csáki Frigyes egyetemi tanár, a budapesti műszaki egyetem rektora megnyitó előadásában hazai villamos automatikai gyártmányainkat mérte össze a világszínvonalal. A kép - mint mondotta - nem egységes. Bizonyos gyártmányaink - többek között a logikai elemek, egyes különleges villamosgépek és készülékek tekintetében elértük, vagy legalábbis erősen megközelítettük a világszínvonalat, ugyanakkor más területeken nagyon elmaradtunk a fejlett ipari országok mögött. Ez pedig annál fájdalmasabb, mert sok esetben az automatizálásnak éppen olyan döntő láncszemeiről van szó, mint amilyenek például a vezérelhető szilícium-egyenirányítók.
/folyt. köv./

11.20/-n

-18-

12.20
R

/bb 34. kétnapos...1.folyt./vm

A professzor szerint a fejlődés meggyorsításának két feltétele van. Egyrészt jobban kell összpontosítani a rendelkezésre álló erőket minden szinten, a kutatástól egészen a kivitelezésig, másrészt minden eszközt fel kell használnunk annak a ma még megengedhetetlenül hosszú, sokszor évekig tartó utnak a megrövidítésére, amelyen egy-egy egészséges, jó gondolatnak végig kell vergődnie a megszületéstől a megvalósulásig.

Az ankéton 12 előadás hangzik el a villamos motorok hajtásának automatizálásával kapcsolatos elméleti és gyakorlati kérdésekről. A kétnapos tanácskozás eredményeit csütörtökön délután szentgyörgyványi üdön, a szerszámgépipari művek fejlesztő intézetének főosztály-vezetője foglalja össze./mti/

...

bb 35. marian dmochowski,

tm/m/vg

1964. december 16.

A lengyel népköztársaság külkereskedelmi miniszterhelyettese budapestre érkezett az 1965 évre szóló magyar-lengyel árucserreforgalmi tárgyalások folytatására. Fogadására a keleti pályaudvaron megjelent karádi Gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, Zbigniew Zakrzewski kereskedelmi tanácsos, valamint a külkereskedelmi minisztérium és a budapesti lengyel kereskedelmi kirendeltség képviselői./mti/

...

bb 36. szerdán reggel elszállították az ezredik vagon exportcukrot szerencsről

vid/lk/m/ki

1964. december 16.

Szerencsen, az ország egyik legrégebbi cukorgyárában már tulajutottak az idei kampány félidején és eddig kerekén 28.000 vagon répát dolgoztak fel. Az idén a külkereskedelmi szervek rendelkezésére Svájcba, Norvégiába, Görögországba, Olaszországba és Jugoszláviába szállítottak aprószemű kristálycukrot. Az ezredik vagon exporttermék szerda reggel hagyta el a gyárat./mti/

...

12.44/-n

-19-

lk

bb 37. időjárásjelentés

gg/m

1964. december 16.

a meteorológiai intézet jelenti december 16-án, szerdán 13 órakor:

az évszakhoz képest enyhe idő tovább tart

az enyhe óceáni levegő szárazföldünk nagy részét elárasztotta. az a terület, ahol a hőmérséklet egész nap nulla fok alatt maradt a szovjetunió európai részének keleti vidékére húzódott vissza. a következő 24 óra folyamán az évszakhoz képest enyhe idő tovább tart, mivel a földközi tengeri ciklon keleti oldalán déli széllel folytatódik az enyhe levegő áramlása észak felé.

hazánkban tegnap a reggeli és délelőtti órákban sokfelé párács, ködös volt az idő. nyugaton erős, keleten változó felhőzet mellett néhány órán át sütött a nap. a dunántúlon elsősorban jelentéktelen mennyiségű eső hullott. a hőmérséklet napközben délnyugaton plusz 5- plusz 8, máshol nulla- plusz 4 fokig emelkedett. ma hajnalra általában plusz 2- mínusz 2, a tiszta vonalától keletre mínusz 3- mínusz 5 fokig hűlt le a levegő. hegyeinken a hóviszonyok tovább rosszabbodtak és kérges, jeges hó sportolásra már nem alkalmas. ma délelőtti 11 órára a hőmérséklet országsszerte nulla fok fölé emelkedett, sőt egy-két helyen megközelítette az 5 fokot.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 0.4 fok volt, 1.6 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, alig változik.

várható időjárás csütörtökig: felhős, párács idő, kisebb esőkkel. mérsékelt délkeleti, déli szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában plusz 2- mínusz 2 fok között, keleten egy-két helyen mínusz 2 fok alatt.

legmagasabb nappali hőmérséklet holnap plusz 3- plusz 7 fok között.

a duna vízállása szerdán délelőtti 11 órakor budapestnél: 268 centiméter./mti/

--- v

13.34/-n

-20-

16.00 Ceé

Me

bb 38. „télapó-járatok,, a tanyavilágban

vid/kz/.sk/m

1964. december 16.

szolnok megyében a földművesszövetkezetek alaposan felkészültek az ünnepi vásárra. az üzletek árukészletét 200 millió forintra növelték, s ezt a nagymennyiségű árut rendkívül ötletesen „tálalják,, a szövetkezeti gazdáknak. a falvak többségében áru- és divatbemutatókon ismertetik meg az ipar legújabb termékeit. karcagon, turkevén, kunhegyesen, kunszentmártonban és még sok helyen hosszabb ideig nyitvatartó kiállításokat is rendeztek. a fenyőfa, amely még az elmúlt évben is hiánycikk volt a falvakban, az idén már elegendő mennyiségben jut el a legkisebb településekre is. a tanyaközpontokat az ünnepek előtt menetrendszerű „télapó-járatok,, keresik fel: fenyőfát és karácsonyi édességet árúsítanak. több földművesszövetkezet idénypavilonokat állított fel a tanyaközpontokban. ezekben a legkülönbözőbb játék- és ajándéktárgyakat vásárolhatják meg helyben a tanyák lakói./mti/

bb 39. bemutatták az új, nyolctengelyes csuklós villamost

t hbj/gg/m/vg

1964. december 16.

szerdán délelőtti bemutatták a szakembereknek és a sajtó képviselőinek a ganz villamossági művek és a ganz-márag által gyártott nyolctengelyes, 265 személyt befogadó csuklós villamost. a bemutatón megjelent sarlós istván, a fővárosi tanács vb elnöke, kelemen lajos, a fővárosi tanács vb elnökhelyettese, kincses istván kohó- és gépipari miniszterhelyettes, a tervezők, a konstruktőrök nagy számban, továbbá a fővárosi közlekedés irányítói és vezetői.

a bemutató után gintl józsef, a fővárosi villamosvasut főmérnöke sajtótájékoztatón elmondotta, hogy az utóbbi években a fővárosi villamosvasut főműhelyében 57 csuklós villamost alakítottak ki régi villamosokból. ezt a gyártás-jellegű tevékenységét a vállalat 1965 első negyedében befejezi és a jövőben az ipartól várja a csuklós villamosokat.

a ganz villamossági művek és a ganz-márag két mintapéldányt készített el, egy hat- és egy nyolctengelyeset. a szerdán bemutatott nyolctengelyes kocsi műszaki tervei a csuklósok eddigi közlekedtetésénél szerzett tapasztalatok felhasználásával készültek.

/folyt.köv./

v

14.30

- 21 -

16.00 Ceé

Me

bb 37. időjárásjelentés

gg/m

1964. december 16.

a meteorológiai intézet jelenti december 16-án, szerdán 13 órakor:

az évszakhoz képest enyhe idő tovább tart

az enyhe óceáni levegő szárazföldünk nagy részét elárasztotta. az a terület, ahol a hőmérséklet egész nap nulla fok alatt maradt a szovjetunió európai részének keleti vidékére húzódott vissza. a következő 24 óra folyamán az évszakhoz képest enyhe idő tovább tart, mivel a földközi tengeri ciklon keleti oldalán déli széllel folytatódik az enyhe levegő áramlása észak felé.

hazánkban tegnap a reggeli és délelőtti órákban sokfelé párák, ködös volt az idő. nyugaton erős, keleten változó felhőzet mellett néhány órán át sütött a nap. a dunántúlon elszórtan jelentéktelen mennyiségű eső hullott. a hőmérséklet napközben délnyugaton plusz 5-plusz 8, máshol nulla-plusz 4 fokig emelkedett. ma hajnalra általában plusz 2- minusz 2, a tiszta vonalától keletre minusz 3- minusz 5 fokig hűlt le a levegő. hegyeinken a hóviszonyok tovább rosszabbodtak és kérges, jeges hó sportolásra már nem alkalmas. ma délelőtt 11 órára a hőmérséklet országsszerte nulla fok fölé emelkedett, sőt egy-két helyen megközelítette az 5 fokot.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 0.4 fok volt, 1.6 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, alig változik.

várható időjárás csütörtökig: felhős, párák, kisebb esőkkel. mérsékelt délkeleti, déli szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában plusz 2- minusz 2 fok között, keleten egy-két helyen minusz 2 fok alatt.

legmagasabb nappali hőmérséklet holnap plusz 3- plusz 7 fok között.

a duna vizállása szerdán délelőtt 11 órakor budapestnél: 268 centiméter./mti/

-...- v

13.34/-n

16. *Cee*

-20-

Me

bb 38. „télapó-járatok,, a tanyavilágban

vid/kz/.sk/m

1964. december 16.

szolnok megyében a földművesszövetkezetek alaposan felkészültek az ünnepi vásárra. az üzletek árukészletét 200 millió forint-ra növelték, s ezt a nagymennyiségű árut rendkívül ötletesen „tálalják,, a szövetkezeti gazdáknak. a falvak többségében áru- és divatbemutatókon ismertetik meg az ipar legújabb termékeit. karcagon, turkevén, kunhegyesen, kunszentmártonban és még sok helyen hosszabb ideig nyitvatartó kiállításokat is rendeztek. a fenyőfa, amely még az elmúlt évben is hiánycikk volt a falvakban, az idén már elegendő mennyiségben jut el a legkisebb településekre is. a tanyaközpontokat az ünnepek előtt menetrendszerű „télapó-járatok,, keresik fel: fenyőfát és karácsonyi édességet árusítanak. több földművesszövetkezet idénypavilonokat állított fel a tanyaközpontokban. ezekben a legkülönbözőbb játék- és ajándéktárgyakat vásárolhatják meg helyben a tanyák lakói./mti/

-...-

bb 39. bemutatták az új, nyolctengelyes csuklós villamost

t hb j/gg/m/vg

1964. december 16.

szerdán délelőtt bemutatták a szakembereknek és a sajtó képviselőinek a ganz villamosági művek és a ganz-mávg által gyártott nyolctengelyes, 265 személyt befogadó csuklós villamost. a bemutatón megjelent sarlós istván, a fővárosi tanács vb elnöke, kelemen lajos, a fővárosi tanács vb elnökhelyettese, kincses istván kohó- és gépipari miniszterhelyettes, a tervezők, a konstruktorok nagy számban, továbbá a fővárosi közlekedés irányítói és vezetői.

a bemutató után gintl józsef, a fővárosi villamosvasut főmérnöke sajtótájékoztatón elmondotta, hogy az utóbbi években a fővárosi villamosvasut főműhelyében 57 csuklós villamost alakítottak ki régi villamosokból. ezt a gyártás-jellegű tevékenységét a vállalat 1965 első negyedében befejezi és a jövőben az ipartól várja a csuklós villamosokat.

a ganz villamosági művek és a ganz-mávg két mintapéldányt készített el, egy hat- és egy nyolctengelyeset. a szerdán bemutatott nyolctengelyes kocsi műszaki tervei a csuklósok eddigi közlekedtetésénél szerzett tapasztalatok felhasználásával készültek.

/folyt.köv./

v

14.30

16. *Cee*

- 21 -

Me

bb. 39./ bemutatják.....1. folyt./a

öt ajtaja van a járműnek, úgy hogy az utasok gyorsan szállhatnak fel és le és ezzel lényegesen meggyorsul az utasáramlás. eddig nálunk még nem használt, korszerű forgóvázat alkalmaztak, gumirugózást építettek be, az ajtók működtetése elektromos motorokkal történik, új típusu az áramszedő, hatékonyabban működnek a fékek, félautomata szerkezettel oldják meg az indítást, s ezzel egyenletesebb lesz a gyorsulás. ez az első fűthető villamos. az ablakok felső részét az utasok tetszés szerint nyithatják, zárhatják.

a két új mintapéldány hamarosan megjelenik a fővárosi villamosvasut vonalain. a szakemberek vizsgálják, hogyan viselkednek nyári és téli időszakokban. időnként utasokat is szállítanak, máskor utasok nélkül végeznek méréseket a kocsikon.

a szakemberek havonta összegezik a tapasztalatokat s a sorozatgyártásra csak az összes észrevétel feldolgozása után kerül sor.

addig is, míg az új csuklósok nem jelennek meg sorozatban, a fővárosi villamosvasut ugynevezett úv - közismertebben stuka - motorkocsit kap az ipartól. jövőre 25 úv motorkocsi érkezik. a fővárosi villamosvasut főműhelye pedig 12 pótkocsit épít, amelyeket két úv motorkocsi közé iktathatnak. és ezzel jelentősen növelik a szerelvényeken a férőhelyek számát.

a továbbiakban gintl józsef bejelentette, hogy jelenleg egy korszerű jegyautomatát igyekeznek kialakítani. a villamosvasutnál ugyanis rendkívül nagy a munkaerőhiány, nincs elég kalauz, éppen ezért jövőre már több vonalon jegykiadó automatával felszerelt villamosokat szeretnének közlekedtetni./mti/

bb. 41. ülést tartott az egészségügyi felvilágosítás társadalmi tanácsa

i/ms/gk/a/sr

1964. december 16.

az egészségügyi felvilágosítás társadalmi tanácsa szerdán dr. vilmon gyula egészségügyi miniszterhelyettes elnöklésével megvitatta az ifjúság egészségügyi oktatásának és nevelésének kérdését. a következő egyik legfőbb feladat a korosztályonkénti egészségügyi nevelés folyamatosságának és egységének biztosítása - állapította meg a tanács. ez komplex oktatási-nevelési és mozgalmi feladat, amelynek megoldásához az illetékes tárcák és társadalmi szervek közös munkája, együttműködése szükséges./mti/

15.40/a

14.00 Cse

- 22 -

M. A.

bb. 40. megkezdtek a dunaujvárosi hideghengerműi pácolóüzem gépeinek egyedi próbaforgatását

vid/lk/a/hk

1964. december 16.

a dunaujvárosi hideghengermű mintegy kétszáz méter hosszúságban elnyúló pácolóüzemben szerdán megkezdtek a gépek huzamosabb egyedi próbaajátását.

az cél az, hogy decemberben sikeresen befejezzék a gépek egyedi próbáját. januárban megkezdik a gépegységek komplex járatását és februárban sor került a pácolási próbákra is./mti/

bb. 42. eloltották a soroksári-uti tüzet

a/hk

1964. december 16.

ma hajnalban 3 óra 58 perckor kigyulladt a 9. kerület soroksári ut 24. szám alatt levő gabonatrösztt 1. számú telepház egyik raktára. a percekben belül helyszínre érkező tűzoltók küzdelme sikerrel járt és a déli órákban hősiességű erőfeszítés után eloltották a tüzet. a tüzeset okának, valamint az anyagi kárnak a megállapítása folyamatban van./mti/

bb. 43. a kgst szinesfémkohászati állandó bizottságának ülése

i-/szf/tm/a/hk

1964. december 16.

december 8-12 között budapesten tartotta 19. ülését a kgst fémkohászati állandó bizottsága. az ülésen részt vettek a kgst tagállamok, a bolgár népköztársaság, a magyar népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a lengyel népköztársaság, a román népköztársaság, a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége és a csehszlovák szocialista köztársaság küldöttségei.

a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa és a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság kormánya között a jszszk-nak a kgst szervei munkájában való részvételéről kötött egyezmény értelmében az ülésen jelen voltak a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság képviselői. megfigyelőként részt vettek a tanácskozáson a vietnami demokratikus köztársaság és a kínai népköztársaság képviselői.

/ folyt. köv. /
15.50/a

n - 23-

14.20 Cse

bb. 43./ a kgst..... folyt./a

a bizottság megvitatta a kgst végrehajtó bizottsága 14. ülésén hozott határozatok végrehajtásával kapcsolatos elsődleges fontosságú intézkedéseket, és megfelelő határozatokat hozott. jóváhagyták az 1965 évi munkatervet. e szerint a bizottság a szines-és ritkafém termelés 1966-70-es fejlesztési terveinek koordinálására, továbbá a szinesfémkohászat 1970 utáni fejlesztése néhány fontos kérdésnek kidolgozására összpontosítja erőfeszítéseit.

megvitatták továbbá a tagállamok közötti szinesfémkohászati együttműködés egyéb kérdéseit is./mti/

bb. 48. telefonoszlopok dőltek ki a zuzmarától veszprém megyében

vid/lk/a/k1

1964. december 16.

veszprém megye területén a zuzmara következtében negyvenöt távbeszélővonal vált üzemképtelenné, elsősorban az oszlopok kidőlése, törése miatt. a posta műszaki dolgozói megállapították, hogy a vezetékekre 4-5, a bakonyi területen egyes helyeken 7-8 centiméteres zuzmara réteg rakódott le, ami 15-20-szorosára növelte a vezetékek átmérőjét és a tetemes súlytöbblet összeroppantotta, kidöntötte a tartóoszlopokat. a veszprém-zirc, a veszprém-szentkirályszabadja és a veszprém-városlőd vonalon, valamint a zirc-dudari és a zirc-bakonybéli szakszon a posta műszaki dolgozói nyomában megkezdtek a károk helyreállítását. a hibás oszlopokat ujjakkal cserélték ki és pótolták az elszakadt vezetékeket. a javításokkal a szerda délutáni órákban készültek el. a munkát megkönnyítette, hogy újabb károkról nem érkezett jelentés. a délelőtti órákban a bakonyi területen, ahol több napig ködös-fagyos volt az idő, kisütött a nap és a telefonvonalak vezetékai megszabadultak terhüktől./mti/

bb. 44. négyszázötven hold szőlőt és gyümölcsöst telepítettel a hajdusági termelőszövetkezetek

vid/kz/ak/a/hk

1964. december 16.

négyszázötven holddal növekedett ebben az esztendőben a hajdusági termelőszövetkezetek határában a gyümölcsös és szőlővel beültetett terület. a vidéken jelenleg már több mint 40 közös gazdaság hasznosítja ezen a módon a gyengén termő, szélhordta homokot. a nyírségbe nyúló homoktalajokat elsősorban az almafák uralják, és sokhelyütt jelentősen megnövekedett a málnás-és epréskertek területei is. több mint félmillió málna-, illetve földiepertervet ültettek el az idén ezen a vidéken./mti/

16.20/a

17.00 *cei*

- 24 -

Pha

bb. 45. dolgoznak a traktorok a hajduságban

vid/kz/sk/a/hk

1964. december 16.

a hajduságban a tervezetthez mérten, még mintegy 40 000 holdon elvégezték az őszi mélyszántás. a kedvező, enyhe időt kihasználva, a gépállomások és a termelőszövetkezetek sokhelyütt ismét munkába állították a gépeket: naponta 200-250 gép nyomában hasítják az ekét a barázdák. a teljesítmények valamivel alacsonyabbak mint korábban, de még így is naponta átlagosan 4-5 holdat készít elő a tavasziak alá egy-egy gép. különösen nagy erővel láttak hozzá a munkához a hajdúvárosokban és a püspökladányi járásban./mti/

bb. 46. megkezdődtek az államvizsgák a debreceni agrártudományi főiskolán

vid/kz/sk/a/hk

1964. december 16.

száznegyvenegy nappali tagozatos és levelező hallgató részvételével megkezdődtek az államvizsgák a debreceni agrártudományi főiskolán. a fiatal mezőgazdasági szakemberjelöltek egy része államvizsgát tesz, más részük pedig diplomatervét védi meg. valamennyiüket állandó munkahely várja, s többségük abban a termelőszövetkezetben, illetve állami gazdaságban dolgozik majd, ahol a gyakorlati idejét töltötte./mti/

bb. 47. évvégi taggyűlés az Őrség-hetés-i vizgazdálkodási és talajvédelmi társulatnál

vid/kz/sk/a/hk

1964. december 16.

az ország délnyugati részén 425 000 holdnyi mezőgazdasági területen működik az ország legnagyobb vizgazdálkodási és talajvédelmi társulata - az Őrség-hetés-i vizgazdálkodási és talajvédelmi társulat. a társulat megfelelő állami támogatással vas és zala megye 210 községében végzett vagy végez vízrendezési és komplex talajjavítási munkákat. a társulathoz tartozó községek és termelőszövetkezetek több mint 400 képviselője szerdán zalaegerszegen tartotta meg az évvégi taggyűlést. a tanácskozáson több tudományos és gazdasági intézmény képviselője is megjelent.

/ folyt.köv./ nv

17.00/lm

18 - 3

-25-

Pha

bb. 47./ évvégi..... folyt./a:

Zsiral István, a társulat elnöke, beszámolójában rámutatott, hogy az elmúlt két évben több mint 100 millió forintot fordítottak a vidék mezőgazdasági termelésének fejlesztésére. az eredmények azt mutatják, hogy a társulat tevékenysége egyaránt előnyös a népgazdaságnak és a termelőszövetkezeteknek. azokon a területeken, ahol már végrehajtották a vízrendezést és a talajjavítást, ugrásszerűen megnőtték a hozamok. öriszentpéter határában évtizedekig nem takarítottak be 8 mázsánál több búzát egy-egy holdról. ebben az évben átlag-termés 13 mázsa volt. lenti-kápolnán 6 mázsával nőtt a buza holdankénti hozama. többszőrösére növekedett a javított rétek holdankénti fűtermése, cukorrépából nem egy helyen 200 mázsa termett egy-egy holdon.

1965-ben mindkét megyében 45 millió forint értékű munka elvégzését tervezik. mivel a társulat munkája igen nagy területre terjed ki, s így az ellenőrzés, szervezés és irányítás meglehetősen bonyolult feladat, a taggyűlés elhatározta, hogy a társulat két részre oszlik. zalaegerszegi székhellyel, nyugat-zalai vizgazdálkodási és talajvédelmi társulat, szombathelyi székhellyel pedig órségi vizgazdálkodási és talajvédelmi társulat alakul./mti/

..

bb. 54. herman ottó emlékest a kossuth klubban

1/tf/sk/a/hk

1964. december 16.

herman ottó halálának 50. évfordulója alkalmából december 18-án pénteken 18 órakor emlékestet rendez a kossuth klubban a tudományos ismeretterjesztő társulat, a hazafias népfront, a néprajzi társaság és a természettudományi múzeum.

az emlékestén dr. ortutay gyula akadémikus, a tit elnöke tart előadást herman ottó munkásságáról, s emlékezik meg életművéről.

az ünnepséget művészi műsor követi. /mti/

..

17.18/a

- 26 -

18.00 Cse'

PKA

bb. 55. ankét a falusiak irodalmi műveltségéről

1/tf/sk/a/hk

1964. december 16.

irodalmi ankétot rendez a tit országos irodalmi-nyelvi választmánya és a szövetség szövetkezetpolitikai főosztálya december 18-án pénteken 10 órai kezdettel a kossuth klubban. az ismeretterjesztő előadók országos tanácskozásán czine Mihály kandidátus, egyetemi docens, a falusi irodalmi műveltség kérdései, címmel tart vitaindító előadást./mti/

..

bb. 56. a békés megyei országgyűlési képviselők ülése

vid/j/a/hk

1964. december 16.

az országgyűlési képviselők békés megyei csoportja szerdán békéscsabán ülésezett. első napirendi pontként megvitatták az állami biztosító békés megyei bizottságának munkáját. a beszámolókból és a hozzászólásokból kitűnt, hogy békésben igen népszerű a biztosítás. többek között 31 és félezer háztáji gazdaság terményeire, állataira kötöttek eddig biztosítást. 1964. első tíz hónapjában összesen 55 millió forint kártérítést fizetett ki az állami biztosító. a termelőszövetkezetek biztosítási és önszegélyező csoportja csaknem három ezer tagot vitt hazai és külföldi üdülésre, kirándulásra.

második napirendi pontként a képviselők megtárgyalták, hogyan segítik a termelőszövetkezeteket a zárszámadásokra való felkészülésben./mti/

..

bb. 57. kállai gyula fogadta kanadai nagykövetségünk ideiglenes ügyvivőjét

tr/a/hk

1964. december 16.

kállai gyula a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökhelyettese szerdán fogadta bartha jánost, aki a közelmultban felállított kanadai nagykövetségünk első ideiglenes ügyvivőjeként rövidesen állomáshelyére, ottawaba utazik./mti/

..

17.24/a

- 27 -

18.00 Cse'

PKA

bb. 59. a fagymentes napokon folytatják a telepítést bácskiskun megyében

vid/kz/sk/a/hk

1964. december 16.

az enyhe fagymentes napokat kihasználva, folytatják a megkezdett szőlősök, gyümölcsösök telepítését bácskiskun megyében. az idén későre nyult kapástermények betakarítása, s az egyéb őszi mezőgazdasági munkák miatt az ősszel az eredetileg tervezettnél kisebb terület kerül betelepítésre, s így a munka nagyrésze tavaszra marad. az enyhe idő azonban meg lehetőséget nyújt az elmaradás pótlására /ezt kihasználva többfelé dolgoznak a telepítők. eddig 2400 holdat ültettek be szőlővel és gyümölcsfával és még 6000 holdnyi területen van hátra a telepítési munka. biztató, hogy a területek jelentős része készen várja az ültetvényeket, sőt legtöbb helyen a gyümölcsök és szőlőpászta helyét is kijelölték már. a lánctalpas traktorok, amelyek szinte állandóan dolgoznak a jövő őszi telepítések helyét készítik./mti/

--

bb. 49. lakásszövetkezeti tanácskozás tatabányán

vid/kz/sk/a/hk

1964. december 16.

a komárom megyei tanács és a szövetkezetek komárom megyei központja szerdán a szövetkezeti lakásépítkezések problémáiról rendezett tanácskozást tatabányán. a megyében első ízben hívták össze ilyen megbeszélésre a lakásszövetkezetek képviselőit és a lakásokat építő vállalatokat. juhász istván, a szövetkezetek komárom megyei központjának elnökhelyettese, bevezető előadásában rámutatott, hogy a megyében az elmúlt két évben együttesen 600 szövetkezeti lakás épült és ezekben 2 500 ember kapott otthont. jelenleg táb községben, oroszlányon és tatabánya-kertvárosban készülnek nagyobb számban szövetkezeti házak. a lakók a legkülönbözőbb, s legtöbbször jogos panaszok miatt még gyakran most is elégedetlenek az építkezések minőségével. a szövetkezetek megyei központja éppen ezért a következőkben patronálja a lakásszövetkezeteket. az előadó mindjárt a javaslatot tett arra, hogy a komárom megyei építőipari vállalat alakítson szakcsoportokat, ezek járják végig az összes szövetkezeti lakásokat és javítsák ki a hibákat. javaslat hangzott el arra vonatkozólag is, hogy az otp, a szövetkezetek megyei központja, a megyei tanács és a kivitelező vállalat látogassa meg a szövetkezeti lakások tulajdonosait, hogy problémáikat jobban megismerjék, s ugyan e célból időnkint vegyen részt a lakásszövetkezetek közgyűlésein is./mti/

--

17.32/a

- 28 -

18.05 *cs*

ka

bb. 50. magyar egyetem és csehszlovák főiskola együttműködési szerződése

k/ie/a/hk

1964. december 16.

barátsági és együttműködési szerződést kötött a gödöllői agrártudományi egyetem és a brno-i mezőgazdasági főiskola agronómiai kara. a szerződés alapján a két intézmény együttműködik az oktató és a kutató munkában, képviselők résztvesznek egymás tudományos konferenciáin és rendszeresen megküldik egymásnak kiadványaikat. a hallgatók egy része a társintézmény tan-gazdaságában végzi majd kötelező termelési gyakorlatát. ki-építik kapcsolataikat az egyetem, illetve a főiskola társadal-mi szervezetei is, többek között megszervezik az oktatók és más dolgozók csere-üldülését./mti/

--

bb. 51. karácsonyi ajándékot kaptak a nyugdíjasok a barcsi vörös csillag termelészövetkezetben

vid/kz/sk/a/hk

1964. december 16.

az országos hírű barcsi vörös csillag termelészövetkezetben 106 munkából kiiregedett nyugdíjas él. ebben a közösségekben már hagyomány, hogy az öregek ünnepi gondjainak egy részét a szövetkezet vállalja magára. a karácsonyi előlegfizetés-kor minden nyugdíjas barcsi szövetkezeti gazda 200-200 forintot kapott a közös kasszából. nem feledkeznek meg a gyermekes családokról sem. a szövetkezet szociális alapjából fenyő-ünnepet rendeznek a gyermekek részére és valamennyiüket megajándékozzák./mti/

--

bb. 53. hazaérkezett bécsből a magyar partizánszövetség küldöttsége

k/vt/gg/a/hk

1964. december 16.

visszaérkezett budapestre a magyar partizánszövetség küldöttsége, amely gábor istván főtitkár vezetésével bécsben részt vett az ellenállók nemzetközi szövetsége irodájának, valamint fő tanácsának ülésén./mti/

--

17.40/e
18.05 *cs*

- 29 -

ka

bb. 52. több mint kilencvenezer hallgató tanul felsőoktatási intézményeinkben - sajtótájékoztató a művelődésügyi minisztériumban

t/vt/gg/a/hk

1964. december 16.

Molnár János művelődésügyi miniszterhelyettes szerdán a minisztériumban sajtótájékoztatót tartott.

Többek közt elmondotta, hogy ma már hazánkban 91 felsőoktatási intézmény működik, amelyekben nappali, esti és levelező tagozaton 91 925 hallgató tanul. az összlétszámon belül a fizikai dolgozó szülők gyermekeinek aránya 42.4 százalék. a figyelemreméltó a felsőfokú intézményekben tanuló nők aránya, amely 1953-54-ben még csak 26.5 százalék volt, most pedig 42.5 százalék. állami juttatás valamely formájában az összes hallgatók 93.3 százaléka részesül. külföldön az idei oktatási évben 1279 magyar fiatal végzi ösztöndíjasként felsőfokú tanulmányait, a hazánkban tanuló külföldi hallgatók száma pedig 523.

amint a statisztikai adatokból is kitűnik, felsőoktatásunk az utóbbi években nagyarányú fejlődés jellemzi. csupán a hallgatók száma öt esztendő alatt háromszorosára emelkedett. jelentős eredmény, hogy - kivétel nélkül - elkészültek az egyetemek új tantervei, programjai és azokat az év őszétől be is vezették. az új tantervek megteremtik a feltételeket ahhoz, hogy az oktatás tartalmilag is korszerűbb, és a társadalomszabta követelményeknek megfelelő legyen. helyesen alakult ki a reform egyik fontos alapelveként, a gyakorlat és az oktatás kapcsolatának erősítését szolgáló szakmai gyakorlatok rendszere. felsőoktatásunk ma már a korábbinál tervszerűbben és jobban képes kielégíteni a népgazdaság szakember-igényeit.

- a reformnak sokkal nyugodtabb, hosszabb távlatokra kiható korszaka következik, amely mentesebb lesz - legalább is

a felsőoktatás területén - a nagyobb változásoktól - folytatta a tájékoztatóját a miniszterhelyettes, majd a további tennivalókról szólt. fontos feladatként jelölte meg az új tanterveknek, programoknak megfelelő jegyzetek és tankönyvek kidolgozását, amely hosszabb időt vesz igénybe. körülbelül 600 új jegyzet-re érkezett igény, s ezekből több mint 200 az idei tanévben elkészül. utánnnyomásos jegyzetekből erre az évre 1450-re érkezett kérés, s ezek - 100 kivételével elkészültek, a többin pedig még dolgoznak. egy kivételével valamennyi, az ez évre tervezett új tankönyv készen lesz, az ujranyomásosak pedig már mind nyomdában vannak.

álláspontunk az - hangsúlyozta Molnár János -, hogy minden hallgatónak minden alapvető tantárgyból legyen jegyzete és tankönyve, az önállóságot az előadások színvonalának és az oktatás módszerének javításával szeretnénk fokozni.

18.05/a
18.05/a

- 30 -

Molnár

bb. 52./ több mint.....1. folyt./a

a miniszterhelyettes kiemelte: a soronkövetkező feladatok közül elsődleges a nevelőmunka hatékonyságának fokozása, de ez mindenkor szerves része kell hogy legyen az oktatás folyamatának.

a továbbiakban közölte, hogy megvizsgálják: miként lehetne tartalmasabbá tenni a szakmai gyakorlatokat. a tapasztalatok alapján a későbbiekben megfelelően intézkednek.

az oktatási módszerek tökéletesítését, fejlesztését szolgálja az audio-vizuális technikai központ, amely a budapesti műszaki egyetemen működik. ugyancsak ezzel a céllal hívták életre a felsőoktatási pedagógiai kutatócsoportot az ötvös Loránd tudományegyetemen. hasznosan segíti az oktatás fejlesztését, korszerűsítését a felsőoktatási szakirodalmi tájékoztató, amely két sorozatban jelenik meg. egyik a műszaki és a természettudományok, a másik a társadalomtudományokkal foglalkozik. a kiadvány segítségével a felsőoktatás irányítószervei, az egyetemek vezetői és oktatói állandóan figyelemmel kísérhetik a felsőoktatás időszerű szervezési, tartalmi és módszertani kérdéseit, nemzetközi helyzetét, világszintjét.

a miniszterhelyettes végül az esti és levelező oktatásról beszélt. rámutatott arra, hogy a számszerű fejlődés az utóbbi esztendőekben igen jelentős volt, a színvonal azonban még elmarad a kívánatostól. ezért tervbe vették, hogy a felsőoktatási intézményekben megvitatják az esti-és levelező oktatás kérdéseit, s a tanácskozásokon elhangzó észrevételek, javaslatok alapján szabják majd meg a további feladatokat./mti/

bb. 60. gyűjtik a tobozt a homoki fenyvesekben

vid/kz/sk/a/hk

1964. december 16.

a kiskunság terméketlen homokvidékének erdősítéséhez legnagyobb részt erdei- és fekete-fenyőt használnak. az újabb fenyvesek kialakításához helyileg termelik a csemetéket. az ehhez szükséges magot a homokon már meghonosodott fenyőfákról gyűjtik össze. a kellemes napsütéses időben, a szokásosnál korábban megkezdődött a fenyőmagot rejtő tobozok gyűjtése. az első gyűjtők a kelebiai fenyvesekben láttak munkához. a mozgékonyt, ügyességet igénylő munkára inkább a fiatalok vállalkoznak, akik még könnyen másznak fel a karcsu fenyőfákra. az összegyűjtött tobozok feldolgozását januárban kezdik meg. az erdőgazdaságok pergető üzemeiben 60-70 celsius fok melegségű kemencékben patogatják majd ki a magot a tobozokból. ezen a télen együttesen 40-50 millió csemete neveléséhez elegendő magot gyűjtenek a homoki fenyvesekben./mti/

18.15/e
19.9.

- 31 -

Molnár

bb 61. megtartotta idei közgyűlését a magyarhoni földtani társulat
t tz/gg-lm vg
1964. december 16.

szerdán az ötvös loránd tudományegyetem szabó józsef elő-
adótermében megtartotta idei közgyűlését a magyarhoni földtani
társulat.

elnöki megnyitójában dr. kertai györgy kossuth-díjas egye-
temi tanár, a központi földtani hivatal elnöke vázolta földtani
tudományunk helyzetét és feladatait, majd megemlékezések hangzottak
el a közelmúltban elhunyt nagy geológusainkról, papp károlyról,
pávai-vajna ferencről, mihácz istvánról és tokody lászlóról.

a titkári jelentés meghallgatása után kiss jános docens
ismertette az egyesület új vend. mária emlékalapítványának szabály-
zatát, majd két fiatal kutatót tüntettek ki az egyesület
ifjúsági díjával./mti/

bb 62. közlekedési balesetek

gg-lm sr

1964. december 16.

a kerepesi ut és a lumumba utca torkolatánál rózsá-
dezsóné, 80 éves nyugdíjast a hév szerelvény halálra gázolta.
a fehérvári ut és bártafi utca kereszteződésénél tóth jános,
25 éves kazánfűtő pátyi lakos felborult motorkerékpárjával és
súlyosan megsérült./mti/

bb 63. hazaérkezett az mszmp küldöttség belgrádból

tné-lm sr

1964. december 16.

a magyar szocialista munkáspárt küldöttsége, amely
fehér lajosnak, a politikai bizottság tagjának vezetésével
részt vett a jugoszláv kommunisták szövetsége 8. kongresszusán,
szerdán visszaérkezett budapestre./mti/

18.27/e

18.00 Ceé

- 32 -

Keé

bb 64. embargo: 20- óráig!

a magyar -osztrák diplomáciai kapcsolatok nagykövetségi szintre
emelése

tné-lm sr

1964. december 16.

a magyar népköztársaság és az osztrák köztársaság kormánya
kölcsonösen megállapodtak, hogy bécsi, illetve budapesti követsé-
göket nagykövetségi szintre emelik.

x x x

sebes istván, hazánk bécsi követe szerdán átnyújtotta
nagykövetségi megbízólevelét dr. adolf scharf /umlaut/ köztársasági
elnöknek. a megbízólevel átadásánál jelen volt dr. bruno
pittermann alkancellár./mti/

--

bb 65. ferencsik jános vezényli a december 21-i erkel színházi
hangversenyt

i ol/tné-lm sr

1964. december 16.

december 21-én az országos filharmónia téli bérletének
erkel színházi sorozatában ernest ansermet betegsége miatt
ferencsik jános vezényli a magyar állami hangversenyzenekart.

az est műsorán - az eredeti programnak megfelelően -
beethoven 3. szimfóniája, kodály 1. szimfóniája és debussy:
a tenger című műve szerepel./mti/

--

bb. 66. kerületközi egészségügyi vetélkedő

t/ms/tr/a/hk

1964. december 16.

az 1. és a 2. kerületi tanács egészségügyi és oktatási
osztálya, valamint a két kerület vöröskeresztes szervezete
iskolai, majd kerületi egészségügyi vetélkedőket rendezett,
amelyeken a versenyző csapatoknak egészségügyi ismeretekből
és általános műveltségi kérdésekből kellett vizsgáznok. szer-
dán a 2. kerületi tanács házában nagyszámú szurkoló diáksereg
jelenlétében zajlott le a kerületközi döntő, amelyen az 1.
kerületet a szilágyi erzsébet leánygimnázium, a 2. kerületet
pedig a 2. rákóczi ferenc gimnázium csapata képviselte. a
versenyt a szilágyi erzsébet lánygimnázium csapata nyerte.
/mti/

--

18.42/s

19.00 Ceé

- 33 -

Keé

mb. 58. a földközi-tengerről megérkezett az enyhesség: a dunántúlon szerdán már plusz 4-9 fokot mértek - csütörtökre kisebb esők várhatók

1/cs/sk/a/hk

1964. december 16.

Közép-európa-szerre megenyhült a két hét óta tartó hideg, ködös idő: a nagy anticiklon-rendszer délnyugati „szárnya” összeomlott, a keleti pedig a káspi-tenger és az ural vidékére vonult vissza. A változás gyorsan zajlott le. Most egy nyugati ciklon elől oldalon enyhe földközítengeri levegő áramlik a kontinens fölé. Ez a meleg áramlás szakította fel kedden a kárpát-medence nyugati felében is a hideg légpárnát, több-helyütt eloszlatva a ködöt. A nyugati megyékben plusz 4 fokig emelkedett a hőmérséklet, ugyanakkor az ország középső és keleti felében fagypont körül maradtak a maximumok. A déli és a délkeleti megyékből 4-5 órás napsütést jeleztek a megfigyelők, délnyugaton egy-két milliméteres esők voltak.

Az enyhülés szerdán érte el a duna vonalát és tovább hatott keletnek. Ezt a folyamatot tükrözték a szerda reggeli hőmérsékleti térképek is: a dunántúlon 0 plusz 2 fokos minimumok alakultak ki, a keleti megyékben még minusz 3, minusz 5 fokos fagyokat mértek. A nappali hőmérséklet - elsősorban a déli légáramlás és a helyenkint 3-4 órás napsütés révén - észrevehetően emelkedett. Legerősebb volt a felmelegedés a dunántúli nyugati felében, ahol plusz 5, plusz 9 fokig, a déli és délnyugati tájakon 3-4, az ország más vidékein 2-3 fokig emelkedett a hőmérők higánya. A budapesten mért napi középhőmérséklet december 2-ától szerdán első ízben érte el a normál-szintet, sőt 1-2 fokkal túl is haladta.

A meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztatás szerint a földközítengeri langyos áramlás csütörtökre valószínűleg esőfrontot sodor a kárpát-medence fölé. A hideg légpárna maradék-rétegeit az ország keleti felében is felszaggatja. Kisebbs esőkre, a nappali hőmérsékleti szint kiegyenlítődésére van kilátás. Az előrejelzés szerint a hajnali minimumok országszerre plusz 2, minusz 2, a csütörtöki maximumok plusz 3, plusz 7 fok között alakulnak ki./mti/

.. - 34 -

18.50/a

19.05 *csé*

PK

bb 67. magyar tapasztalatok alapján szervezik meg az accrai vízügyi tudományos kutató intézetet - tárgyalások a két ország szakembereinek együttműködéséről

t sz/tr-lm bs

1964. december 16.

tesco műszaki tudományos együttműködési irodájának meghívására néhány napja budapestben tartózkodik emanuel lartey, a ghanai tudományos akadémia ipari kutatások koordinálásával foglalkozó bizottságának vezetője, aki a magyar-ghanai műszaki tudományos együttműködési szerződés alapján tárgyalásokat folytatott a vízügyi szakemberek együttműködéséről. emanuel lartey miután tárgyalásokat folytatott a magyar vízügyi tudományos intézet, a vituki vezetőivel és megtekintett több magyar vízügyi tudományos intézményt, tapasztalatairól az mti munkatársának a következő nyilatkozatot adta:

- ghana folyókban, vízben gazdag ország, s nagy iparfejlesztési tervel vannak. az ipar, a mezőgazdaság és a lakosság ellátása számára szüksége van a vízkincs hasznosítására és a felhasználás legcélszerűbb módjainak kialakítására. nagy vízierőmű épül a felső-volta folyón, a mezőgazdaság terveket dolgozott ki a vízlecsapolásra és öntözésre s a tervek megvalósításához elengedhetetlen a szétszórta működő vízügyi kutató szervek összevonása. az accraban felállítandó központi vízügyi kutató intézet számára jó példának szolgál a budapesti vituki. szeretnék néhány szakembert meghívni, hogy legyenek segítségünkre az accrai intézet felállításában, megszervezésében. első lépésként felmérni az adottságokat, lehetőségeket és a helyszíni tapasztalatok alapján tanácsot adnának a megfelelő szervezet kialakításához. országunkban az unesco egyik szervének megbízásából már járt három magyar vízügyi szakember, a vízlerőművekkel kapcsolatban végeztek hidrológiai kutatásokat, amelyek igen hasznosak voltak számunkra. a további együttműködés minden bizonnyal igen előnyös lesz a tervszerű vízgazdálkodás kialakításához./mti/

..

bb 68. ifjúsági nagygyűlés miskolcon

vid j-lm fm

1964. december 16.

a kisz-kongresszusán résztvett szovjet, lengyel, bolgár, csehszlovák, jugoszláv, valamint francia küldöttség szerdán miskolcra látogatott. a vendégek résztvettek a borsod megyei pártbizottság nagytermében rendezett fogadáson, majd este a szak-szervezetek székházában nagygyűlésen találkoztak miskolc fiataljaival. mónus antal, a kisz megyei titkára tartott élménybeszámolót a kongresszusról. a nagygyűlésen felszólaltak a külföldi fiatalok is./mti/

..

20 20 3
19.40/a

- 35 -

PK

:
bb. 69. a kisz-kongresszus hét külföldi delegációjának tagjai
dunaujvárosban

vid/j/a/fm

1964. december 16.

a kisz kongresszusán résztvevő mongol, román, ndk-beli, továbbá dán, osztrák küldöttség és a két olasz delegáció tagjai szerdán dunaujvárosba látogattak. a külföldi ifjúsági szervezetek képviselői a pártbizottság épülete előtt az uttörőzenekar zeneszóval köszöntötte. a delegátusok délután a várossal ismerkedtek, este pedig részt vettek és felszólaltak a bartók béla művelődési házban tiszteletükre rendezett ifjúsági nagygyűlésen.

csütörtökön a külföldi fiatalok a dunai vasművet tekintik meg, s a gyár művelődési házában a legjobb ifjúságokkal találkoznak./mti/

--

bb. 70. a budapesti madrigál kórus ünnepi koncertje kodály zoltán 82. születésnapján

k/ el/tné/a/bs

1964. december 16.

szerdán este az országos filharmónia kamaratermében a budapesti madrigál kórus - kodály zoltán műveiből rendezett hangversennyel ünnepelte a mester 82. születésnapját. az esten szekeres ferenc vezényelt, szólistaként közreműködött török erzsébet, zongorán dr. arató páál kísért./mti/

--

2/ P

19.45/a

- 36 -

Handwritten signature

bb 72. befejeződtek a magyar-bolgár gazdasági együttműködési tárgyalások

t sz/tr-lm bs

1964. december 16.

december 14-16 között tartotta budapesten 5. ülészakát a magyar-bolgár állandó gazdasági és műszaki tudományos együttműködési bizottság. a tárgyalások befejezéseként szerdán este a parlament gobelin termében aláírták a bizottság üléséről készült jegyzőkönyvet és a magyar-bolgár közös vállalatok létrehozásáról szóló egyezményt. a jegyzőkönyveket magyar részről apró Antal, a minisztertanács elnökhelyettese, a kormánybizottság magyar tagozatának elnöke, bolgár részről tano colov, a minisztertanács elnökhelyettese, a kormánybizottság bolgár tagozatának elnöke írta alá. az aláírásnál jelen voltak a két kormánybizottság tagjai, ott volt jancso georgiev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete.

a bizottság értékelte a magyar népköztársaság és a bolgár népköztársaság közötti gazdasági együttműködésnek a 4. ülészakóta eltelt időszakban elért eredményeit és meghatározta az 1966-1970. évi tervidőszakra a gazdasági együttműködés fő feladatait. a gazdasági együttműködés bővítésére megjelölték a gépipar, a vas- és a szinesfémkohászat, a vegyipar, valamint a könnyűipar terén megvalósítandó termelészzakosítást és kooperációt. ezekkel összefüggésben megjelölték a két ország közötti áruforgalom fejlesztésének irányait is. a kölcsönös áruforgalom 1970-re az 1964. évinek több mint kétszerese lesz. jelentősen nő a gépipar és a vegyipar termékeinek szállítása.

a bizottság határozatot hozott a szocialista nemzetközi munkamegosztás kgst által elfogadott alapelveinek a figyelembevételével, valamint a két ország párt- és kormánydelegációinak 1964. márciusi találkozója alkalmából hozott határozatoknak megfelelően a bizottság határozatot hozott, közös magyar-bolgár vállalatok létrehozásáról. a közeljövőben két közös vállalat kezd meg működését. zöldség-gyümölcs és szőlőtermelés gépesítéséhez szükséges gépek gyártását és műszaki fejlesztését koordináló, valamint az értékesítés elősegítésével foglalkozó társaság alakul budapesti székhellyel agromas néven. az üzemen belüli anyagmozgatás gépei és géprendszerei fejlesztését végző, valamint az ezzel összefüggő fővállalkozói tevékenység feladatával megbízott társaságot hoznak létre szófiai székhellyel, neve: intransmas.

a bizottság ülése a kölcsönös érdekek figyelembevételével baráti légkörben folyt. a közös vállalatok létrehozásáról szóló egyezmény az új, magasabb szintű gazdasági együttműködés formájának megvalósítását teszi lehetővé a két ország között./mti/

--

70.50/lm

-37-

Handwritten signature

bb 71. időjárásjelentés

tr-lm bs

1964. december 16.

a meteorológiai intézet jelenti 1964 december 16-án, szerdán este:

az évszakhoz képest az enyhe idő tovább tart

várható időjárás csütörtök estig: felhős, párás idő, kisebb esőkkel. mérsékelt délkeleti, déli szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legmagasabb nappali hőmérséklet holnap plusz 3, plusz 7 fok között./mti/

bb. 73. megkezdődtek a budapesti olasz filmnapok -a ,, maffia parancsára,, filmbemutatója a puskin moziban

t/tf/tr/a/bs

1964. december 16.

szerdán este a puskin moziban ünnepélyesen megnyitották az olasz filmnapokat, amelynek rendezvény-sorozatával - a magyar-olasz kulturális csereegyezmény alapján - az idén áprilisban rómban és milánóban tartott nagysikerű magyar filmnapokat viszo-

nozzák. az ünnepségen résztvett a - budapesten, majd győrti rendezésre kerülő - olasz kulturális eseményekre hazánkba látogató olasz filmküldöttség szerdán megérkezett első csoportja. a delegáció vezetője dott. armando pierini, az unitalia filmosztályvezetője; a küldöttség tagjai: alberto lattuada filmrendező, gabriella giorgelli az ,, elviársak,, című film egyik női főszereplője és saro urzi, az ,, elcsábítva és elhagyatva,, főszereplője. megjelent az ünnepségen dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke és papp sándor, a művelődésügyi minisztérium filmfőigazgatóságának vezetője. ott volt giuseppe della croce di dojola, a budapesti olasz nagykövetség ideiglenes ügyvivője.

a vendégeket és a megjelent közönséget tárnok jános, a művelődésügyi minisztérium filmfőigazgatóságának osztályvezetője üdvözölte. a szívélyes fogadtatásért dott. armando pierini mondott köszönetet. ezután levetítették ,,a maffia parancsára,, című olasz filmet. az alkotást a közönség nagy tetszéssel fogadta. /mti/

21.00/a

- 38 -

KL

bb. 74. elutazott budapestről a bolgár gazdasági küldöttség vezetője

22.45/e bs

1964. december 16.

a magyar-bolgár gazdasági tárgyalások befejezése után szerdán este elutazott budapestről tano colov, a bolgár minisztertanács elnökhelyettese, a bolgár delegáció vezetője. búcsúztatására a keleti pályaudvaron megjelentek a tárgyaláson részt vett kormánybizottság tagjai, apró antalnak, a minisztertanács elnökhelyettesének vezetésével. ott volt jancso georgiev, a bolgár népköztársaság magyarországi nagykövete. /mti/

- v é g e -

22.45/e

KL

- 39 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Béni utca 6-7. Telefon: 100-400, 200-400
A szerkesztésért és kiadásáért a vezetőigazgató felel.

mti b e l f ö l d i n i r e k

1964. december 17.

bb. 1. szakképzett „füves-asszonyok,, baranyában

vid/kz/sk/e

1964. december 17.

110 a gyógynövényekben gazdag baranyai erdőekben és mezőkön
féle növényt gyűjtöttek az idén. olyan különlegességei van-
nak ennek a megyének, mint például a mecsekben található „me-
cseki fű,, vagy a hegyháti völgyekben termő őrvénygyökér. ott
szerepel a gyűjtésre érdemes gyógynövények között a kukorica-
bajusz, a cseresznyeszár, az ibolya-gyökér, sőt még a pipacs-
szírom is. régen ezt a munkát a „füves-asszonyok,, végezték -
elsősorban is az ormánsági falvakban. a „füves-asszonyok,,
azonban általában csak saját részükre gyűjtötték a növényeket,
s az ősi receptek alapján maguk készítették belőle házi orvos-
ságaikat. ma többszáz „füves-asszony,, él a megyében. ezek ab-
ban különböznek elődeiktől, hogy szaktanfolyamot végeztek és
nem maguknak, hanem a földművelésszövetkezeteknek, illetve ezek
közvetítésével a gyógyszeriparnak gyűjtik a gyógynövényeket.
1964-ben kereken 66 000 kiló virágot, levelet, fűvet, gyökeret,
bogyót és magot szedtek össze. /mti/

...-

bb. 2. ötven vagon földimogyoró medgyesegyházról

vid/kz/sk/e nk nv

1964. december 17.

a téli időszak egyik közkedvelt csemegéjét, a földimogyo-
rót, évtizedek óta termelik békés megyei medgyesegyházán. a fa-
lu két közös gazdasága a béke és az aranykálász termelőszövet-
kezet, valamint a háztáji gazdaságok az idén körülbelül 50 va-
gonnal adnak belőle piacra. a két termelőszövetkezet pörkölő-
gépein naponta mintegy 5 000 - 6 000 kiló mogyorót pörkölnek, s
adnak át a felvásárlóknak. /mti/

...-

- 1 -

ML